

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

ÇİN'E İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

RESMİ ADI	: Çin Halk Cumhuriyeti
BAŞKENTİ	: Pekin
KONUŞULAN DİLLER	: Standart Çince ya da Mandarin, Yue, Wu, Minbei, Xiang, Gan, Hakka lehçeleri (Nei Mongol'da Moğolca, Sincan Uygur Bölgesinde Uygurca, Xizang'da Tibet dili resmi dillerdir.)
BAĞIMSIZLIK TARİHİ	: 1 Kasım 1949 (Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu)
YÖNETİM BİÇİMİ	: Komünist Parti Yönetimi
DEVLET BAŞKANI	: Xi Jinping (14 Mart 2013'ten beri)
HÜKÜMET BAŞKANI	: Li Keqiang (16 Mart 2013'ten beri)
DİN	: Taoist, Budist, Hristiyan %3-4, Müslüman %1-2 (Resmen ateist)
YÜZÖLÇÜMÜ	: 9.596.961 km ²
SINIR VE KIYI UZUNLUĞU	: 22.117 km ve 14.500 km
İKLİMİ	: Güneydeki tropikal iklimden kuzeydeki yarı arktik iklime kadar oldukça değişken.
NÜFUS	: 1,34 milyar (Haziran 2012 tahmini) (Dünyada 1. Sırada)
BAŞLICA ŞEHİRLERİ VE NÜFUSU (2001 SAYIMI)	: Şangay 16,5 milyon, Pekin 12,2 milyon, Changqing 9,4 milyon, Shenzhen 9 milyon, Guangzhou 8,8 milyon.
YAŞ ORTALAMASI	: 35.9
ETNİK YAPI (%)	: Han Çinlileri (%91.5), Zhuang, Manchu, Hui, Miao, Uygur, Tujia, Yi, Moğol, Tibetli, Buyi, Dong, Yao, Koreli ve diğer milletler (%8.5).
ÜYESİ OLDUĞU BAŞLICA ULUSLARARASI KURULUŞLAR	: APEC, ARF, ASEAN (dialog partneri),FAO, FATF, G-20, G-24 (gözlemci), G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IFAD, IFC, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAIA (gözlemci), MIGA, NAM (gözlemci), NSG, OAS (gözlemci), PIF (partner), SAARC (gözlemci), SCO, SICA (gözlemci), UN, UNAMID, UNCTAD, UNESCO, UNSC (daimi üye), UNWTO, WCO, WHO, WIPO, WTO

Kaynak: Economist IntelligenceUnit, Central Intelligence Agency

GENEL EKONOMİK GÖSTERGELERİ

GSYİH- DÜNYA SIRALAMASI	: 8,4 trilyon \$ (2012) -2. sırada 9,5 trilyon \$ (2013 EIU tahmini)
NÜFUS	: 1,34 milyar kişi
KİŞİ BAŞINA GSYİH	: 6,290 \$ (2012) 7.080 \$ (2013 EIU tahmini)
GSYİH BÜYÜME HIZI	: % 7,8 (2012) %7,5 (2013 EIU tahmini)
İHRACAT	: 1,97 trilyon ABD \$ (2012) 2,13 trilyon ABD \$ (2013 EIU tahmini)
İTHALAT	: 1,65 trilyon ABD \$ (2012) 1,76 trilyon ABD \$ (2013 EIU tahmini)
ENFLASYON ORANI	: % 2,5 (2012) % 3,0 (2013)
DIŞ BORÇ	: 728,0 milyar ABD \$ (2012) 779,1 milyar ABD \$ (2013 EIU tahmini)
TOPLAM REZERVLER	: 3,3 trilyon ABD \$ (2012) 3,5 trilyon ABD \$ (2013 EIU tahmini)
TOPLAM FDI STOĞU	: 1.019,7 milyar ABD \$ (2012) 1.284,7 milyar ABD \$ (2013 EIU tahmini)
ÜLKEYE GİREN DOĞ. YATIRIM TUTARI (YILLIK)	: 307,9 milyar ABD \$ (2012) 265,0 milyar ABD \$ (2013 EIU tahmini)
YURTDIŞI DOĞ. YATIRIM TUTARI (YILLIK)	: 116,8 milyar ABD \$ (2012) 125,2 milyar ABD \$ (2013 EIU tahmini)
TOPLAM İŞGÜCÜ	: 798,5 milyon kişi (2012)
İŞSİZLİK ORANI	: % 6,5 (2012) % 6,4 (2013 EIU tahmini)
PARA BİRİMİ - PARİTESİ	: Yuan (Renminbi), 1 \$ = 6,23 RMB (2012 sonu)
DÜNYA BANKASI İŞ YAPMA KOLAYLIĞI SIRALAMASI	: 91 'inci sırada yer almaktadır. (Hong Kong 2.sırada, Tayvan 16. Türkiye 71. sırada yer almaktadır.)
GSMH'NİN SEKTÖREL DAĞILIMI	: Tarım % 10,1, Sanayi % 46,8, Hizmetler % 43,1
DOĞAL KAYNAKLAR*	: Kömür, demir cevheri, petrol, doğalgaz, civa, kalay, volfram, magnez, vanadyum, manyetit, alüminyum, kurşun, çinko, nadir toprak elementleri, uranyum, sugücü potansiyeli (dünyada 1.sırada)
BAŞLICA SANAYİ DALLARI*	: Madencilik, demir, çelik, alüminyum, kömür madenciliği, makine üretimi, silah sanayi, tekstil, petrol, çimento, kimyasallar, gıda işleme; oyuncak, ayakkabı, elektronik gibi tüketici ürünleri; otomotiv, raylı taşıma, gemi ve havayolu taşımacılığı; telekomünikasyon, uydu (endüstriyel çıktılarda gayrisafi kıymet açısından 1.sırada)
BAŞLICA TARIMSAL KAYNAKLAR*	: Pirinç, buğday, patates, mısır, yer fıstığı, çay, darı, arpa, elma, pamuk, yağlı tohum, domuz, balık (tarımsal çıktılarda gayrisafi kıymet açısından 1.sırada)

Ana Kaynak: Economist IntelligenceUnit

*İşaretili veriler CIA Factbook'tan alınmıştır.

Yıllar	GSYİH (Milyar \$)	Büyüme (%)	Kişi Başına Gelir (\$)	Enflasyon Oranı (%)	İhracat (Milyar \$)	İthalat (Milyar \$)
2001	1.317	8,3	1.050	-0,3	266,1	232,1
2002	1.456	9,1	1.160	-0,4	325,7	281,5
2003	1.651	10	1.310	3,2	438,3	393,6
2004	1.943	10,1	1.530	2,4	593,4	534,4
2005	2.287	11,3	1.790	1,6	762,5	628,3
2006	2.793	12,7	2.180	2,8	969,7	751,9
2007	3.504	14,2	2.720	6,5	1.220	904,6
2008	4.547	9,6	3.510	1,2	1.434,6	1.073,9
2009	5.105	9,2	3.910	1,9	1.203,8	954,3
2010	5.950	10,4	4.530	4,6	1.581,4	1.327,2
2011	7.212	9,2	5.460	4,1	1.903,8	1.660,3
2012*	8.097	7,8	6.090	4,0	2.066	1.789,9

Kaynak: Economist Intelligence Unit (EIU)

(*): EIU 2012 tahminleri

ÇHC'NİN DIŞ TİCARETİNDE BAŞLICA ÜRÜNLER VE ÜLKELER

Başlıca İhraç Ürünleri	: Makine ve ulaşım araçları (%47), Diğer tüketim ürünleri (%15), Tekstil ve hazır giyim (%13), Diğer yarı mamuller (%7), Kimyasallar (%6)
Başlıca İthal Ürünleri	: Makine ve ulaşım araçları (%38), Maden cevherleri ve mineral yakıtlar (%25), Kimyasallar (%11)
İhracatında İlk 5 Ülke	: AB (%20,5), ABD (%17,7), Hong Kong (%13,4), ASEAN (%8), Japonya (%8)
	TÜRKİYE'nin Payı %1,2
İthalatında İlk 5 Ülke	: Japonya (%13,2), AB (%11,4), ASEAN (%10,4), G.Kore (%10), Tayvan (%9,4)
	TÜRKİYE'nin Payı %0,13

ÇHC-TÜRKİYE İKİLİ TİCARET VERİLERİ (1.000\$)

Yıl	İthalat \$ / Bin	İthalat Değişim %	İhracat \$ / Bin	İhracat Değişim %	Hacim \$ / Bin	Denge \$ / Bin
2000	1.344.731	0,5	96.010	1,6	1.440.742	-1.248.721
2001	925.620	-0,3	199.373	1,1	1.124.993	-726.247
2002	1.368.317	0,5	268.229	0,3	1.636.546	-1.100.087
2003	2.610.298	0,9	504.626	0,9	3.114.924	-2.105.672
2004	4.476.077	0,7	391.585	-0,2	4.867.663	-4.084.492
2005	6.885.400	0,5	549.764	0,4	7.435.163	-6.335.636
2006	9.669.110	0,4	693.038	0,3	10.362.148	-8.976.073
2007	13.234.092	0,4	1.039.523	0,5	14.273.615	-12.194.569
2008	15.658.210	0,2	1.437.204	0,4	17.095.414	-14.221.007
2009	12.676.573	-0,2	1.599.139	0,1	14.275.712	-11.077.433
2010	17.180.806	0,4	2.269.175	0,4	19.449.982	-14.911.631
2011	21.693.336	0,3	2.466.316	0,1	24.159.652	-19.227.019
2012	21.295.187	-1,8%	2.833.255	14,9%	24.128.442	-18.461.931

**2011-2012 YILLARI İHRACATIMIZDA İLK 10 MADDE
(ABD Doları)**

SITC	Ürün Adı	2011 (\$)	2012 (\$)	Değ.
28	METAL CEVHERLERİ, KIRINTI, DÖKÜNTÜ, HURDALARI	736.447.243	916.546.418	24,5%
27	MİNERAL MADDELER, GÜBRE HAM MADDELERİ	748.580.464	900.545.957	20,3%
52	ANORGANİK KİMYASALLAR, RADYOAKTİF, NADİR ELEMENTLERİN BİLEŞİKLERİ	295.953.070	276.638.754	-6,5%
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	96.575.553	106.488.060	10,3%
26	TEKSTİL LİFLERİ	104.160.672	102.869.613	-1,2%
51	ORGANİK KİMYASAL ÜRÜNLER	18.060.276	54.044.956	199,3%
61	HAZIR DERİLER, POSTLAR VE MAMULLERİ	35.053.080	39.588.511	12,9%
84	GİYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	29.167.757	38.146.302	30,8%
71	ENERJİ ÜRETEN MAKİNA VE CİHAZLAR	21.452.565	36.117.937	68,4%
81	SIHHİ TESİSAT, ISITMA, AYDINLATMA İLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ EŞYA	21.848.196	34.156.677	56,3%
	İLK 10 TOPLAM	2.107.298.876	2.505.143.185	18,9%
	ÜLKE TOPLAM	2.466.316.097	2.833.439.202	14,9%

**2011-2012 YILLARI İTHALATIMIZDA İLK 10 MADDE
(ABD Doları)**

SITC	Ürün Adı	2011 (\$)	2012 (\$)	Değ.
76	HABERLEŞME, HAYAL-SES KAYIT CİHAZLARI	2.203.527.783	2.670.970.390	21,2%
77	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	2.551.295.044	2.394.579.855	-6,1%
75	BÜRO MAKİNALARI, BİLGİ İŞLEM MAKİNALARI	2.031.236.080	2.038.907.320	0,4%
74	DEĞİŞİK SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	1.463.977.819	1.631.420.094	11,4%
65	TEKSTİL ELYAFI VE MAMULLERİ	1.845.810.264	1.530.084.964	-17,1%
89	ÇEŞİTLİ MAMUL EŞYA	1.403.738.753	1.311.805.138	-6,6%
71	ENERJİ ÜRETEN MAKİNA VE CİHAZLAR	576.470.275	1.045.987.860	81,5%
84	GIYİM EŞYASI VE AKSESUARLARI	1.196.115.339	902.454.722	-24,6%
69	METALLERDEN NİHAİ ÜRÜNLER	862.521.264	763.717.120	-11,5%
72	BELİRLİ SANAYİ KOLLARINDA KULLANILAN MAKİNA VE CİHAZLAR	542.991.405	673.796.902	24,1%
	İLK 10 TOPLAM	14.677.684.026	14.963.724.365	1,9%
	ÜLKE TOPLAM	21.693.335.513	21.295.430.767	-1,8%

ÇHC İLE TÜRKİYE ARASINDA İMZALANAN ANLAŞMA VE PROTOKOLLER

Anlaşma Adı	İmza/Onay Tarihi
Ticaret Anlaşması	16.07.1974 / 08.01.1975–15112
Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması	19.12.1981 / 16.02.1982–17607
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	13.11.1990 / 01.05.1994–21921
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	23.05.1995 / 30.12.1995–22863
DTM ile MOFTEC Arasında Ticari İstişare Mekanizması Kurulması Hakkında Mutabakat Zaptı	12.03.1999 / 12.09.2001–24521
Hayvan Sağlığı ve Karantina Anlaşması	24.01.2006 / 22.05.2009–27235
Türkiye-Çin 16. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	27.09.2009
Altyapı, Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Protokolü	27.09.2009
Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü ile ÇHC İthalat-İhracat Ticaret Bürosu Arasında İşbirliği Sağlanmasına Yönelik Protokol	16.04.2010
Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliğinin Genişletilmesi ve Derinleştirilmesine İlişkin Çerçeve Anlaşması	8.10.2010 / 26.01.2012–28185
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Üçüncü Ülkelerde Altyapı İnşaatı ve Teknik Müşavirlik Alanlarında İşbirliğinin Artırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptı	8.10.2010
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliği Orta ve Uzun Dönem Kalkınma Planı İçin Ortak Araştırma Başlatılmasına Yönelik Mutabakat Zaptı	8.10.2010
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni İpekyolu Bağlantısı Ortak Çalışma Grubu Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı	8.10.2010
T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ile Çin Kalkınma Bankası Arasında Mali İşbirliği Çerçeve Anlaşması	21.02.2012
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası Arasında Swap Anlaşması	21.02.2012
Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Kontrolü, Denetim ve Karantina Genel İdaresi Arasında Türkiye'den Çin'e Gönderilen Tütünün Bitki Sağlığı Şartları Konusunda Protokol	21.02.2012/ 28.06.2012-28337
BDDK ile Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu Arasında Sınır Ötesi Krizlere Müdahalede Bankacılık İşbirliği Protokolü	21.02.2012
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Niyet Beyanı	9.04.2012
Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlarla Kullanımına İlişkin İşbirliği Anlaşması	9.04.2012
Nükleer Enerji Alanında Niyet Mektubu	9.04.2012
TRT ve CCTV Arasında İkili İşbirliği Protokolü	9.04.2012